

Schovejte si svá tajemství tam, kde je příšery nenajdou

VŠEMI
DARY
OBDAROVANÁ

POSTAPOKALYPTICKÝ THRILLER

M. R. CAREY

Host

VŠEMI DARY OBDAROVANÁ

M. R. Carey

M. R. Carey

**VŠEMI
DARY
OBDAROVANÁ**

BRNO 2016

Copyright © M. R. Carey, 2014

First published in Great Britain in 2014 by Orbit,
an imprint of Little, Brown Book Group

Cover image © Shutterstock

Cover design © Duncan Spilling — LBBG

Translation © Lucie Horáková, 2016

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2016 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7491-844-5 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7491-845-2 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7491-846-9 (Formát MobiPocket)

Pro Lin, která otevřela skříňku

Kapitola 1

Jmenuje se Melanie. V řečtině to znamená „černá dívka“, ale Melaniina pleť je ve skutečnosti velmi světlá, takže si říká, že to pro ni možná není moc dobré jméno. Moc se jí líbí jméno Pandora, ale nemá na výběr. Slečna Justineauová rozdává jména z dlouhého seznamu, nové děti dostanou to první z řádky holčičích nebo klučičích jmen a tak to prostě je, jak říká slečna Justineauová.

Teď už ale dlouho žádné nové děti nepřibyly. Melanie neví proč. Bývalo jich spousta — každý týden, nebo alespoň každých pár týdnů, se v noci ozývaly hlasy. Zamumlané rozkazy, stížnosti, občasné zaklení. Prásknutí dveří od cely. A pak, po nějaké době, většinou po měsíci nebo dvou, se ve třídě objevila nová tvář — nové děvče nebo chlapec, kteří se ještě ani nenaučili mluvit. Ale zvládli to rychle.

I Melanie byla kdysi nová, ale moc si na to nevzpomíná, protože to bylo už dávno. Bylo to předtím, než znala slova, kolem byly jen věci beze jmen a takové vám v mysli nezůstanou. Vypadnou a jsou pryč.

Teď je jí deset a pleť má jako princezna z pohádky — bílou jako sníh. Takže ví, že až vyroste, bude krásná a princové se budou hnát k její věži, aby ji zachránili.

Tedy za předpokladu, že nějakou věž mít bude.

Zatím má celou, chodbu, třídu a sprchu.

Její cela je malá a čtvercová. Je v ní postel, židle a stůl. Na šedě vymalovaných stěnách visí obrázky — jeden velký s Amazonským pralesem a pak menší s kočičkou, která

z talířku pije mléko. Seržant a jeho vojáci někdy děti v celách prohodí, takže Melanie ví, že v některých celách jsou jiné obrázky. Mívávala koníka na louce a horu se zasněženým vrcholkem a ty se jí líbily víc.

Obrázky vybírá slečna Justineauová. Vystřihne je z kupy starých časopisů, které mají ve třídě, a na zeď je přilepí kousky modré lepivé hmoty. Tu si schraňuje jako Moliérův Lakomec. Vždycky když nějaký obrázek sundá nebo přelepí, seškrábe hmotu ze zdi až do posledního kousku a přimáčkne ji ke zbytku, který si v kuličce schovává ve stolku.

„Co je pryč, to je pryč,“ říkává slečna Justineauová.

Na chodbě je po levé straně dvacet dveří a po pravé osmnáct. Dveře jsou také na každém konci chodby. Jedny mají červenou barvu a vedou do třídy, takže Melanie tomu kusu chodby říká chodba u třídy. Dveře na druhém konci chodby jsou holé, šedivé a opravdu bytelné. Těžko říct, kam vlastně vedou. Jednou, když Melanii zrovna vezli zpátky do cely, byly dveře sundané z pantů, pár mužů je opravovalo a Melanie viděla, že je na nich spousta zástrček a závor, takže až je zase zavřou, jen tak někdo je neotevře. Za dveřmi bylo dlouhatánské betonové schodiště vedoucí nahoru i dolů. Nic z toho neměla vidět, a když ji seržant zaparkoval v cele, řekl: „Seš nějaká moc zvědavá, potvoro,“ a zabouchnul dveře. Ale Melanie to viděla a dobře si na to pamatuje.

Taky naslouchá a z rozhovorů, ke kterým se náhodou nachomýtla, si domyslela, že je tohle místo spojené s některými dalšími místy, které nikdy neviděla. Tohle musí být hlavní budova. Je součástí základny jménem Hotel Echo. Všechno se nachází v oblasti 6, ze které je to do Londýna čtyřicet osm kilometrů na jih a do Majáku pak ještě dalších sedmdesát — a za ním je pak už jenom moře. Většina

oblasti 6 je čistá, ale to jen díky výpalným hlídkám a jejich granátům. A Melanie si je docela jistá, že od toho tu základna stojí. Vysílá výpalné hlídky, aby se zbavovaly hladovců.

Výpalné hlídky si musí dávat dobrý pozor, protože venku se hladovců potuluje pořád ještě hodně. Když vás ucítí, půjdou za vámi třeba stovky kilometrů, a když vás chytí, tak vás sežerou. Melanie je ráda, že žije v hlavní budově za velkými železnými dveřmi, protože tam je v bezpečí.

Maják je úplně jiný než základna. Je to celé veliké město plné lidí a budov, co sahají až k nebi. Z jedné strany má moře a ze všech dalších příkopy a minové pole, takže se tam hladovci nedostanou. V Majáku za celý život nemusíte vidět ani jednoho. A všechno je to tak veliké, že tam společně žijí snad stamiliardy lidí.

Melanie doufá, že se jednoho dne do Majáku dostane. Až se splní mise a až (to jednou řekla doktorka Caldwellová) se všechno zabalí a uklidí. Melanie si ten den zkouší představit — železné dveře se zavřou jako stránky knihy a pak přijde... něco jiného. Všichni odejdou někam jinam.

Budou se bát, ale nakonec to bude skvělé!

Šedivými železnými dveřmi přijde každé ráno nejdřív seržant, pak vojáci a nakonec vyučující. Projdou chodbou, minou Melaniiny dveře a jsou cítit silným nahořklým chemickým zápachem. Není to příjemná vůně, ale i tak Melanii dělá radost, protože to znamená, že začíná vyučování.

Když Melanie zaslechne cvaknutí západky a kroky, přiběhne ke dveřím cely a na špičkách kouká dveřním okénkem, jak chodbou procházejí lidé. Zavolá na ně a popřeje jim dobré ráno, ale nemají v popisu práce jí odpovídat a většinou to nedělají. Seržant a vojáci nepozdraví nikdy, ani doktorka Caldwellová a pan Whitaker. Doktorka Selkirková prochází kolem strašně rychle a nikdy se neohlíží,

takže jí Melanie ani nevidí do tváře. Ale někdy jí alespoň zamává slečna Justineauová nebo se na ni rychle pokradmu usměje slečna Mailerová.

Ten, kdo daný den vyučuje, jde přímo do třídy, zatímco vojáci začnou odmykat cely. Mají za úkol dovézt děti do třídy a potom jdou zase pryč. Musí to udělat předepsaným způsobem, který zabere spoustu času. Melanie je přesvědčená o tom, že to tak probíhá i u ostatních dětí, ale neví to jistě, protože se všechno děje uvnitř cely a ta jediná, kterou kdy Melanie viděla zevnitř, je její vlastní.

Na začátku seržant zabuší na dveře a zakřičí, aby se děti připravily. Většinou říká něco jako: „Přeprava!“ ale někdy k tomu něco dodá. „Přeprava, smradi!“ nebo „Přeprava! Tak se ukažte!“ V okénku se objeví jeho velký zjizvený obličej a kouká na Melanii, aby se ujistil, že už je venku z postele a připravuje se.

Melanie si vzpomíná, že jednou měl řeč — ne k dětem, ale k vojákům. „Někteří z vás jste nováčci. Nemáte ani páru, k čemu jste se to upsali, a netušíte, kde jste. Bojíte se těch zatracenejch zrůdiček? Výborně. Pěkně si ten svůj strach vopečovávejte. Čím víc se budete bát, tím menší bude šance, že něco poserete.“ Pak zakřičel: „Přeprava!“ a to bylo štěstí, protože Melanie by bez toho nepoznala, jestli se má chystat, nebo ne.

Potom, co seržant zavelí: „Přeprava!“ se Melanie rychle obleče do bílé haleny, která visí vedle dveří, a do bílých kalhot z poličky na stěně. Pak se posadí do vozíku u nohou postele, přesně tak, jak ji to učili. Položí ruce na opěrky a nohy na podnožku. Zavře oči a čeká. Při čekání počítá. Nejvíc napočítala dva tisíce pět set dvacet šest a nejmíň tisíc devět set jedna.

Když se otočí klíč v zámku, přestane počítat a otevře oči. Seržant vejde dovnitř s pistolí a namíří ji na ni. Dva z jeho vojáků vstoupí dovnitř a zapnou a utáhnou jí přezky kolem kotníků a zápěstí. Je tu i popruh na krk, ten upevní až nakonec, když má znehybněné ruce i nohy, a vždycky ho zapínají zezadu. Je navržený tak, aby Melanii vůbec nemuseli dávat ruce před obličej. Melanie někdy prohodí: „Však já nekoušu.“ Myslí to jako vtip, ale vojáci se nikdy nezasmějí. Seržant se zasmál, jen když to řekla poprvé, ale byl to zlý smích. Potom řekl: „Jako kdybysme ti k tomu snad dali příležitost, poupátko.“

Když je Melanie celá přivázaná ke křeslu a nemůže pohnout rukama, nohama ani hlavou, zavezou ji do třídy a zaparkují ji u lavice. Učitelka (nebo učitel, když má zrovna službu pan Whitaker, jediný muž v učitelském sboru) někdy mluví s některým jiným žákem nebo něco píše na tabuli, ale většinou na chvíli přestane a pozdraví: „Dobré ráno, Melanie.“ Tak se i děti, které sedí v přední části třídy, dozví, že Melanie už je ve třídě, a mohou ji taky pozdravit. Většina z nich ji samozřejmě nevidí, protože taky sedí na kolečkových křeslech, mají znehybněné krky a nemůžou se otočit.

Tohle — vojáci přivezou žáka na vozíku, učitelka mu popřeje dobré ráno a pak ho sborově pozdraví i ostatní děti — se opakuje ještě devětkrát, protože po Melanii přivázejí do třídy ještě devět dalších dětí. Jednou z nich je Anne, která bývala Melaniina nejlepší kamarádka ze třídy a možná ještě je, jenomže když žáky naposledy rozsazovali (seržant tomu říká „míchání balíčku“), skončily každá úplně jinde a těžko se kamarádí s někým, s kým nemůžete mluvit. Další je pak Kenny, ale toho Melanie nemá ráda,

protože jí říká Melounie nebo M-M-M-M-Melanie, aby jí připomněl, že dřív čas od času koktala.

Když už jsou všechny děti ve třídě, začne vyučování. Každý den procvičují čtení a počítání a každý den píšou opakovací písemky, ale jinak to vypadá, že není daný žádný rozvrh. Některé učitelky předčítají z knížek a pak dětem o přečteném příběhu pokládají otázky. Jiné se s dětmi učí fakta, data, tabulky a rovnice a to jde Melanii moc dobře. Zná všechny krále i královny Anglie i dobu jejich vlády, zná všechna města Spojeného království včetně rozlohy a počtu obyvatel a řek, které jimi protékají (pokud tam nějaké řeky jsou), a jejich hesla (pokud nějaká mají). Zná taky hlavní města Evropy a jejich počty obyvatel a roky, kdy válčila s Británií, což se během historie postupně týkalo skoro všech.

Zapamatovat si to všechno jí nepříjde vůbec těžké, dělá to, aby se nenudila, protože nuda je skoro to nejhorší. Pokud zná u nějakého města rozlohu a počet obyvatel, může si spočítat hustotu zalidnění a pak pomocí regresní analýzy odhadnout, kolik lidí tam bude za deset, dvacet nebo třicet let.

Ale s tím je trochu problém. Melanie se o britských městech učí v hodinách pana Whitakera, ale není si jistá, jestli jsou všechny údaje správné. Jednoho dne se totiž pan Whitaker choval trochu divně, mluvil úlisným tónem a řekl něco, co Melanii dělá starosti. Ptala se ho, jestli je 1 036 900 počet obyvatel celého Birminghamu i s předměstími, nebo jen centra, a pan Whitaker odpověděl: „Není to jedno? Na tom už stejně nezáleží. Řekl jsem vám to jenom proto, že máme třicet let staré učebnice.“

Melanie se nevzdala, protože věděla, že Birmingham je hned po Londýně druhé největší britské město, a chtěla si být jistá, že má přesná čísla: „Ale podle sčítání lidu z roku...“

Pan Whitaker ji přerušil: „Prokrista, Melanie, na tom nezáleží. Vždyť to je prehistorie! Nic z toho už dávno není. Vůbec, vůbec nic. Počet obyvatel Birminghamu je nula.“

Takže je možné, a dokonce pravděpodobné, že bude Melanie muset některé svoje zápisky trochu zaktualizovat.

Děti se učí v pondělí, v úterý, ve středu, ve čtvrtek a v pátek. V sobotu jsou celý den zamčené v celách a rozhlas jim přehrává hudbu. Ten den nikdo nepřijde, ani seržant, a muzika je moc hlasitá na to, aby se při ní dalo mluvit. Melanii už kdysi napadlo, že vymyslí jazyk, kde budou místo slov znaky, takže by se spolu děti mohly bavit přes dveřní okénka. Tak se do toho pustila a celý jazyk vymyslela, což bylo samo o sobě zábavné, ale když se slečny Justineauové zeptala, jestli by ho mohla naučit ostatní děti ve třídě, slečna Justineauová ji příkře odmítla. Chtěla, aby jí Melanie slíbila, že o svém jazyce nepoví nikomu z ostatních učitelů, a už vůbec ne seržantovi. „Ten už je i tak dost paranoidní,“ řekla. „Jestli si bude myslet, že se mu za zády domlouváte, přijde o rozum úplně.“

Takže nakonec Melanie ostatní děti znakový jazyk nenaučila.

Soboty jsou dlouhé, nudné a strašlivě se táhnou. Melanie si za zvuků hudby hlasitě vypráví některé z příběhů, které si četli ve třídě, nebo si prozpěvuje matematické důkazy, třeba ten o nekonečném počtu prvočísel. Tohle klidně může dělat nahlas, protože ji přes hudbu není slyšet. Jinak by přišel seržant a nakázal by jí, aby přestala.

Melanie ví, že seržant bývá v hlavní budově i o sobotách, protože když jednou Ronnie tak dlouho bušila do okénka ve dveřích, až jí začala krváčet ruka a celá se jí rozedrala, seržant přišel. Přivedl dva vojáky a všichni tři byli oblečení v mohutných úborech, které jim zakrývaly

obličej. Vešli dovnitř a podle zvuků si Melanie domyslela, že se Ronnie pokusili přivázat k vozíku. Rámus taky naznačoval, že Ronnie bojovala a ztěžovala jim to, protože pořád volala: „Nechte mě být! Nechte mě být!“ Pak se dlouho ozývaly rány a jeden ze seržantových mužů zařval: „Ježíšikriste, ne...“ a pak křičeli i ostatní a někdo varoval: „Chyťte jí druhou ruku! Držte ji!“ a pak už bylo zase ticho.

Co se stalo potom, Melanie nevěděla. Vojáci pak prošli chodbou a zakryli všechna dveřní okénka, takže děti neviděly ven. Zůstaly celý den zamčené. Další pondělí už Ronnie do třídy nepřišla a zdálo se, že nikdo neví, co se s ní stalo. Melanie si představuje, že je někde na základně další třída, kam Ronnie poslali, takže by se jednoho dne, až seržant zase zamíchá balíček, mohla vrátit. Ale ve chvílích, kdy na to nedokáže přestat myslet, je přesvědčená o tom, že doopravdy seržant odvedl Ronnie pryč, potrestal ji a už jí nikdy nedovolí, aby se s ostatními viděla.

Neděle jsou stejné jako soboty, až na to, že je svačina a sprcha. Ráno děti uvážou do křesel, jako kdyby to byl normální školní den, ale nepřivážou jim pravé ruce. Pak je dovezou do sprch, které jsou umístěné za posledními dveřmi vpravo od šedých železných dveří.

V bíle vykachličkovaných, holých sprchách pak děti sedí a čekají, až je tam přivezou všechny. Pak jim vojáci donesou misky se svačinou a lžice. Každému dítěti položí do klína misku, ve které už je lžice zabodnutá.

V miskách jsou statisíce červů, kteří se svíjí a plazí jeden přes druhého.

A děti jí.

V přibězích, které si četly ve škole, někdy děti jí i jiné věci — koláče a čokoládu a párky a kaše a sladkosti a špagety a rízky. Ale tyhle děti jí jen červy a jí je jednou týdně,

protože — jak Melanii jednou vysvětlila doktorka Selkirková — jejich těla neuvěřitelně efektivně zpracovávají proteiny. Nic dalšího už jíst nemusí, dokonce ani nemusí pít. Z červů dostanou všechno, co potřebují.

Až dojí a seberou jim misky, vojáci odejdou, zavřou dveře a zapečetí je. Ve sprchách je pak úplná tma, protože tam nejsou žádná světla. V trubkách to začne chropotat, jako když se někdo snaží potlačit smích, a ze stropu začne stříkat chemický sprej.

Jde o tu samou chemikálii, kterou mají na sobě i učitelé, seržant a vojáci, nebo alespoň páchne stejně, ale je mnohem silnější. Ze začátku trochu pálí. Pak pálí hodně. Melanie z ní má zarudlé a nateklé oči a nic nevidí. Ale z pokožky i z oblečení se sprej rychle vypaří, takže po další půlhodině sezení v tiché, temné místnosti zůstane jen zápach, a ten se nakonec taky ztratí, nebo si na něj Melanie alespoň zvykne natolik, že jí přestane vadit. Děti sedí a tiše čekají, až vojáci odemknou dveře a vyvezou je ven. Takhle se děti myjí, a právě proto je neděle asi nejhorším dnem v týdnu.

Nejlepší den v týdnu je každý, kdy učí slečna Justineauová. Není to pokaždé ten stejný den a někdy přes týden nepřijde vůbec, ale kdykoli Melanii dovezou do třídy a uvidí tam slečnu Justineauovou, pocítí vlnu ryzího štěstí, jako kdyby jí srdce vyletělo až do oblak.

Na hodinách slečny Justineauové se nikdy nikdo nenudí. Melanii těší už jen pohled na ni. Ráda hádá, co bude mít slečna Justineauová na sobě a jestli bude mít vlasy sčesané, nebo rozpuštěné. Většinou je má rozpuštěné a jsou dlouhé a tmavé a hodně vlnité, takže vypadají jako vodopád. Ale někdy si je na zátylku sváže do pevného drdolu a to je taky hezké, protože pak víc vynikne její tvář, jako kdyby

byla socha u stěny chrámu, podpírající strop. Karyatida. Ale tvář slečny Justineauové i tak poutá pozornost, protože její pleť má krásnou, překrásnou barvu. Je temně hnědá jako kůra stromů na Melaniině obrázku pralesa, kde semínka klíčí jen v popelu po lesním požáru, nebo jako káva, kterou si slečna Justineauová o přestávce nalévá z termosky. Ale je ještě tmavší a sytější než kůra nebo káva a je v ní ještě spousta dalších barev, takže vlastně nejde k ničemu přirovnat. Můžete jenom říct, že je stejně tmavá, jako je Melaniina pokožka světlá.

A někdy nosí slečna Justineauová šál uvázaný kolem krku a přehozený přes ramena. Tehdy si Melanie říká, že vypadá buď jako pirátka, nebo jako žena z města Hameln, když do něj přišel Krysař. Ale hamelnské ženy z obrázku v knížce slečny Justineauové byly většinou staré a sehnuté, kdežto slečna Justineauová je mladá a vůbec ne sehnutá, ale vysoká a moc krásná. Takže je spíš jako pirátka, až na to, že nemá vysoké boty a šavli.

Když slečna Justineauová učí, je celý den plný úžasných věcí. Někdy čte nahlas básničku nebo přinese flétnu a hraje na ni, jindy dětem ukazuje obrázky v knížkách a vypráví jim příběhy o lidech, kteří na nich jsou. A tak se z obrázku v knížce Melanie dozvěděla o Pandoře a Epimetheovi a skříňce plné všeho zla na světě. Byla na něm žena, která otvírala skříňku a z té vylézala spousta strašlivých věcí. „Kdo to je?“ zeptala se Anne.

„To je Pandora,“ odpověděla slečna Justineauová. „Byla to úžasná žena. Všichni bohové jí požehnali a dali jí dary. To taky její jméno znamená: všemi dary obdarovaná. Byla chytrá, statečná, krásná, vtipná, prostě všechno, co si žena může přát. Ale měla jednu malou chybičku, byla hodně — opravdu strašně moc — zvědavá.“

To už byly děti jako na trní, okouzlené příběhem, a nakonec si ho vyslechly celý. Začal válkou mezi bohy a Titány a skončil tak, že Pandora otevřela skříňku a vypustila z ní všechno zlo.

Melanie řekla, že určitě nebylo správné potrestat Pandoru za to, co se stalo, protože to byla Diova past na smrtelníky a stvořil Pandoru takovou, jaká byla, přesně proto, aby past sklapla.

„Jen to řekni nahlas, sestro,“ vyzvala ji slečna Justineauová. „Muži si užijí a ženy to odnesou.“ A zasmála se. Melanie slečnu Justineauovou rozesmála! Byl to tehdy skvělý den, i když nevěděla, proč byla její poznámka tak legrační.

Jediný problém je, že dny, kdy učí slečna Justineauová, ubíhají moc rychle. Každá vteřina je tak drahocenná, že Melanie ani nemrká — jen sedí s očima doširoka otevřenými a vstřebává všechno, co slečna Justineauová říká, každou informaci se snaží si zapamatovat, aby na to pak mohla v cele vzpomínat. A kdykoli to jde, ptá se slečny Justineauové na různé věci, protože to, co slyší a na co vzpomíná nejraději, je, když slečna Justineauová vysloví její jméno, Melanie. Tehdy si připadá jako ten nejdůležitější člověk na světě.

Kapitola 2

Jednou přijde seržant do třídy právě v den, kdy učí slečna Justineauová. Stojí vzadu, na konci místnosti, a tak si Melanie ani neuvědomí, že tam je, dokud ho neuslyší promluvit. Zrovna když slečna Justineauová povídá: „...a tentokrát Pú a Prasátko napočítali ve sněhu tři šlápoty,“ přeruší ji seržant: „Co to má k sakru bejt?“

Slečna Justineauová zmlkne a rozhlédne se. „Čtu dětem pohádku, seržante Parksi,“ povídá.

„To vidím,“ odvětí seržant. „Myslel jsem, že je máte zkoušet, ne jim dělat divadlo.“

Slečna Justineauová strne. Pokud ji neznáte tak dobře jako Melanie a nepozorujete ji stejně pečlivě, sotva si toho všimnete. Hned ji to zase přejde, a když promluví, zní její hlas stejně jako vždycky a není v něm ani stopa rozčilení. „Přesně to taky děláme,“ odpoví. „Je důležité vidět, jak zpracovávají informace. Ale abychom dostali data, nejdříve musíme nějaká vložit.“

„Data?“ opakuje seržant. „Tím myslíte fakta?“

„Ne. Nejenom fakta. Myšlenky.“

„No jasně, Medvídek Pú je prvotřídních myšlenek plnej.“ Seržant mluví sarkasticky. Melanie sarkasmu rozumí — říkáte úplně opak toho, co si myslíte. „Vážně, mrháte časem. Jestli jim chcete něco vykládat, povězte jim o Jacku Rozparovači a Charlesi Mansonovi.“

„Jsou to děti,“ ohradí se slečna Justineauová.

„Ne.“

„Mentalitou ano. Jsou to děti.“

„Nasrat na nějakou mentalitu,“ řekne seržant a zní u toho už docela rozzlobeně. „Přesně kvůli tomu, co jste teď řekla, byste jim žádnýho Medvídka Pú číst neměla. Jestli s tím budete pokračovat, začnete o nich přemejšlet jako o opravdovejch dětech. A pak uděláte chybu a jednoho z nich odvážete, protože potřebuje pomazlit nebo kýho šlaka. A nemusím vám říkat, co se stane pak.“

Seržant předstoupí před třídu a pak udělá něco opravdu strašlivého. Vyhrne si rukáv až po loket a podrží odhalené předloktí Kennymu před obličejem — přímo před nosem, jen pár centimetrů od něj. Nejdřív se nic neděje, ale pak si seržant plivne do dlaně a sliny si po předloktí rozetře, jako kdyby z něj něco stíral.

„Nedělejte to,“ prosí slečna Justineauová. „Nedělejte mu to.“ Ale seržant jí neodpoví a ani se na ni nepodívá.

Melanie sedí čtyři místa stranou od Kennyho, takže všechno dobře vidí. Kenny úplně ztuhne, pak doširoka rozevře pusku a začne zuby chňapat seržantovi po předloktí, na které samozřejmě nedosáhne. Z koutku mu začne vytékat slina, ale protože děti vůbec nedostávají napít, je hutná, skoro tuhá a třese se Kennymu na bradě, zatímco on se snaží seržantovi zakousnout do ruky a u toho sténá a kvílí.

Už tohle je dost strašné, ale je ještě hůř — obě děti vedle Kennyho s tím začnou taky, jako kdyby to od něj chytily, a děti sedící za ním sebou začnou škubat a třást se, jako kdyby je někdo hodně bolestivě píchal do břicha.

„Vidíte?“ otočí se seržant na slečnu Justineauovou, aby měl jistotu, že to pochopila. A pak celý překvapený zamrká a možná si přeje, aby se na ni vůbec nepodíval, protože slečna Justineauová se na něj dívá, jako kdyby mu chtěla

dát facku, a tak seržant ruku odtáhne a pokrčí rameny, jako kdyby mu na tom stejně nikdy nezáleželo.

„Ne každej, kdo vypadá jako člověk, člověk je,“ pronese.

„Jo,“ odvětlí slečna Justineauová. „V tom s vámi souhlasím.“

Kennymu padá hlava trochu na stranu, jen tak, jak mu dovolí popruh kolem krku, a pak maličko zachroptí.

„Neboj se, Kenny,“ uklidňuje ho učitelka. „Za chvíli to přejde. Pojďme pokračovat s pohádkou. Co vy na to? Chcete slyšet, jak to dopadlo s Púem a Prasátkem? Dovolíte, seržante? Prosím?“

Seržant se na ni podívá a zavrtí hlavou. „Nedopustíte, abyste si je oblíbila,“ varuje. „Víte, proč jsou tady. Sakra, vždyť vy to víte líp než...“

Ale slečna Justineauová už zase začne číst, jako kdyby ho vůbec neslyšela, jako by tam ani nebyl, a tak seržant nakonec odejde. Nebo možná pořád stojí vzadu ve třídě, ale Melanie si myslí, že ne, protože za chvíli učitelka vstane a zavře dveře. To by určitě udělala jenom tehdy, pokud by už byl seržant pryč.

Celou noc Melanie sotva spí. Pořád přemýšlí o tom, co seržant řekl, že děti nejsou opravdové děti, a jak se na něj slečna Justineauová podívala, když Kennymu udělal tu hroznou věc.

A vzpomíná, jak Kenny chňapal seržantovi po ruce jako pes. Přemýšlí, proč to udělal, a myslí si, že to možná ví, protože když si seržant potřel ruku slinou a zamával jí Kennymu před nosem, bylo to, jako kdyby byl pod tím nahořklým chemickým zápachem cítit ještě jinak. A i když to Melanie cítila jen slabounce, točila se jí z toho hlava a žvýkácí svaly se jí začaly samy od sebe hýbat. Vlastně ani neví, co to bylo za pocit, protože se jí nikdy nic takového

nestalo a ani o tom neslyšela v žádném příběhu. Ale zdálo se to jako něco, co by měla dělat, a bylo to strašně naléhavé a důležité, jako by se její tělo rozhodlo ignorovat rozum a jednat bez jeho svolení.

Ale kromě toho všeho si taky uvědomí: seržant má jméno. Stejně jako učitelé. Stejně jako děti. Doteď Melanie viděla seržanta spíš jako boha nebo Titána, ale teď ví, že je stejný jako všichni ostatní, i když z něj má hrůzu. Není to jenom seržant, je to seržant Parks. A právě tahle obrovská změna vnímání ji, víc než co jiného, drží vzhůru až do rána, kdy se odemknou dveře a vejde obvyklé procesí.

A tak trochu se toho dne změnily i Melaniiny city ke slečně Justineauové. Nebo se spíš nezměnily vůbec, jen stonásobně zesílily. Na celém světě není nikdo hodnější nebo laskavější nebo krásnější než slečna Justineauová. Melanie si přeje, aby byla bohyní nebo Titánkou nebo trojskou válečnicí, aby se mohla za slečnu Justineauovou rvát a zachránit ji před Slonisky a Kolčavicemi. Sice ví, že Sloniska a Kolčavice jsou v Medvídkovi Pú a ne v řeckých bájích, ale ta slova se jí líbí, stejně jako představa, jak zachraňuje slečnu Justineauovou — ta se jí dokonce líbí natolik, že je teď její nejoblíbenější. Myslí na ni vždycky, když zrovna nepřemýšlí nad něčím jiným. Pak se dají zvládnout dokonce i neděle.

Takže když jednoho dne slečna Mailerová všem odváže pravá předloktí, dá jim psací podložky a poví jim, aby napsali příběh, píše Melanie právě tenhle. Slečnu Mailerovou samozřejmě zajímá jen jejich slovní zásoba a je jí vcelku jedno, o čem ty příběhy vlastně jsou. To je naprosto jasné, protože při zadávání připojí seznamy slov a slíbí, že za každé správně použité slovo žáci dostanou bod navíc.

Melanie se seznamu nedrží a nechá pracovat fantazii.

Když se slečna Mailerová ptá, kdo by chtěl svůj příběh přečíst nahlas, Melanie se přihlásí jako první — tedy alespoň tak, jak se jde přihlásit s rukou napůl přivázanou — a prosí: „Já, slečno Mailerová! Vyberte mě!“

Takže může svůj příběh přečíst. Zní takhle:

Bylo nebylo, žila kdysi překrásná žena. Byla to nejkrásnější a nejhodnější a nejchytřejší a nejúžasnější žena na celém světě. Byla vysoká a nehrbila se a pleť měla tmavou jako její vlastní stín a dlouhé vlasy, které se tak vlnily, že se z toho lidem točila hlava. A žila ve starém Řecku, po válce mezi bohy a Titány, když už bohové vyhráli.

A jednoho dne, když se procházela lesem, na ni zaútočila nestvůra. Byla to zatracená zrůda a chtěla ji zabít a sežrat. Ta žena byla moc statečná a bojovala a bojovala, ale nestvůra byla obrovská a zuřivá, a i když ji žena mnohokrát ranila, nestvůra pořád útočila.

Žena se bála. Ten strach pak přimkla ke své smrtelné duši. Nestvůra jí zlomila meč i kopí a chystala se ji sníst.

Ale pak přišla malá dívka. Byla to výjimečná dívka, kterou stvořili všichni bohové, stejně jako Pandoru. A byla taky jako Achilles, protože její matka (ta nádherná, úžasná žena) ji ponořila do řeky Styx, takže byla až na jedno místečko na těle nezranitelná (a to místo nebyla pata, protože to by bylo hned jasné, bylo to místo, které držela v tajnosti, takže ho nestvůra nemohla najít).

A ta dívka s nestvůrou bojovala a zabila ji a usekla jí hlavu a ruce a nohy a všechny další části. A ta krásná žena ji přimkla ke své smrtelné duši a řekla: „Ty jsi moje kouzelná dívka. Už navždycky budeme spolu a já tě nikdy neopustím.“

A tak spolu žily šťastně až do smrti.

Poslední větu měla Melanie slovo od slova z pohádky bratří Grimmů, kterou slečna Justineauová jednou četla ve třídě, a pár dalších částí bylo zase z knihy řeckých mýtů slečny Justineauové, která se jmenovala *Prastaré příběhy Múz*, nebo to byla zajímavá slova, která někde slyšela. Ale pořád to je Melaniin příběh a je moc šťastná, když jí ho ostatní děti pochválí. Dokonce i Kenny nakonec uzná, že se mu líbila ta část, kde rozsekali nestvůru.

I slečna Mailerová vypadá spokojeně. Celou dobu, kdy Melanie četla, si psala do zápisníku. A celý příběh si nahrála na malý diktafon. Melanie doufá, že ho pak přehraje slečně Justineauové, aby si ho mohla taky poslechnout.

„To bylo moc zajímavé, Melanie,“ povídá slečna Mailerová. Položí diktafon na Melaniinu psací podložku a začne se vyptávat na spoustu věcí. Jak ta nestvůra vypadala? Jaký z ní měla dívka pocit, dokud ji nezabila? A jaký z ní měla pocit, když byla mrtvá? Co cítila k té ženě? A pokládá spoustu dalších takových otázek, což je docela legrační, protože to pak vypadá, jako kdyby všichni z toho příběhu někde doopravdy existovali.

Jako kdyby Melanie opravdu zachránila slečnu Justineauovou před nestvůrou a pak od ní dostala objetí.

Což je lepší než tisíc řeckých bájí.

Kapitola 3

Jednoho dne jim slečna Justineauová vypráví o smrti. To proto, že v básni, kterou zrovna dočetli, zemřela většina mužů z lehké kavalerie. Děti chtějí vědět, co to znamená zemřít a jaké to je. Slečna Justineauová říká, že je to, jako když zhasnou všechna světla a všude je ticho, přesně jako v noci — ale navždycky. Ráno už nepřijde. Světla už se nikdy nerozsvítí.

„To zní strašně,“ řekne Lizzie a zní to, jako že se brzy rozpláče. I Melanii se to zdá strašné — jako sedět v neděli ve sprchách, ve vzduchu ten chemický zápach, který postupně vyvane, a pak už nic, vůbec nic.

Slečna Justineauová vidí, že je to zneklidnilo, a tak se to snaží napravit dalším povídáním. „Ale možná to tak vůbec není,“ řekne rychle. „Nikdo to doopravdy neví, protože když jste mrtví, už se nemůžete vrátit zpátky, abyste o tom vyprávěli. A vůbec, pro vás by to bylo jiné než pro většinu lidí, protože jste...“

A pak se zastaví a další slovo jako by jí zamrzlo na rtech. „Co jsme?“ ptá se Melanie.

Slečna Justineauová odpoví až po delší chvíli. Melanii se zdá, že přemýšlí, co říct, aby se necítili ještě hůř než teď. „Jste děti. Nemůžete si úplně představit, jaká smrt je, protože dětem se zdá, že všechno trvá navždycky.“

Melanie si je skoro jistá, že tohle původně říct nechtěla. Ale i tak je to moc zajímavé. Děti o tom potichu přemýšlejí. Je to pravda, rozhodne se Melanie. Nepamatuje se, že by

život byl někdy jiný než teď a nedovede si představit, že by lidé mohli žít jinak. Ale pořád je tu něco, co jí nesedí, a tak se musí zeptat.

„A čí děti vlastně jsme, slečno Justineauová?“

Ve většině příběhů, které zná, mají děti matku a otce, jako Ifigenie měla Klytaimestru a Agamemnona a Helena Ledu a Dia. Někdy mají děti taky učitele, ale ne vždycky, a vypadá to, že nikdy nemají seržanty. Takže se tahle otázka ptá na úplný základ jejich světa a Melanie ji pokládá s trochou rozrušení.

Slečna Justineauová zase dlouho přemýšlí, až si je Melanie jistá, že neodpoví. Ale pak řekne: „Tvoje matka je mrtvá, Melanie. Zemřela, když jsi byla maličká. A tvůj tatínek je pravděpodobně taky mrtvý, i když to asi nezjistíme. Takže se o tebe teď stará armáda.“

„A platí to jenom pro Melanii?“ ptá se John. „Nebo pro nás všechny?“

Slečna Justineauová pomalu přikývne. „Pro vás všechny.“

„Jsme v sirotčinci,“ hádá Anne. (Jednou, když učila slečna Justineauová, si žáci poslechli příběh o Oliveru Twistovi.)

„Ne. Jste na vojenské základně.“

„A tam skončí všechny děti, kterým umře maminka a tatínek?“

To se ptá Steven.

„Některé.“

Melanie usilovně přemýšlí a v duchu si skládá všechna fakta dohromady jako kousky skládky. „Kolik mi bylo,“ ptá se, „když maminka umřela?“ Protože to musela být moc malá, že si na ni vůbec nepamatuje.

„To se těžko vysvětluje,“ odvětí slečna Justineauová a je na ní vidět, že o tom opravdu nemluví moc ráda.

„Byla jsem ještě miminko?“ dožaduje se Melanie.

„Ne tak úplně. Ale skoro ano. Byla jsi hodně malá.“

„A maminka mě armádě dala?“

Další dlouhé ticho.

„Ne,“ odpovídá slečna Justineauová konečně. „Armáda si v zásadě posloužila sama.“

Řekne to rychle, tiše a téměř zostra. Pak slečna Justineauová změní téma a děti z toho mají radost, protože tou dobou už ze smrti nikdo moc nadšený není.

Tak se vrhnou na periodickou tabulku prvků, což je jednoduché a zábavné. První začne vzadu Miles a každé z dětí řekne jméno jednoho prvku. Nejdřív to dělají postupně podle protonového čísla. Pak jdou od konce. Pak slečna Justineauová dává pokyny jako například: „Něco na N!“ nebo „Teď jenom aktinidy!“

Nikdo nevypadne, dokud se pokyny hodně neztíží, třeba: „Nesmí jít po sobě ve skupině ani v periodě a musí začínat nějakým písmenem z vašeho jména!“ Zoe si stěžuje, že to znamená, že lidé s dlouhými jmény mají víc příležitostí, a má samozřejmě pravdu, ale i tak si může vybírat ze zinku, zirkonia, osmia, einsteinia, erbia a europia, takže na tom není vůbec špatně.

Když Xanthi vyhraje (s xenonem), všichni se smějí a zdá se, jako kdyby se na všechno kolem smrti už zapomnělo. Ale samozřejmě to tak není. Melanie zná své spolužáky moc dobře a ví, že se slovy slečny Justineauové budou v duchu zaobírat znovu a znovu, stejně jako ona — budou jí dělat starosti a bude s nimi třást, aby viděla, jestli z nich nevypadne něco rozumného. Protože jediná věc, o které se děti vlastně nikdy nic neučí, jsou ony samy.

Tou dobou už taky Melanie přišla na velikou výjimku z pravidla o tom, že děti musí mít matku a otce — tou je

Pandora, která neměla ani jednoho z rodičů, protože ji Zeus uhněl z hlíny. Melanie si myslí, že tohle by svým způsobem bylo lepší než mít matku a otce, které nikdy nemůžete potkat. Nepřítomnost svých rodičů najednou cítí všude kolem a je z ní celá nesvá.

Ale chce vědět ještě jednu věc a touží po ní tak moc, že dokonce zariskuje, že slečnu Justineauovou ještě víc rozruší. Na konci hodiny počká, až se k ní slečna Justineauová přiblíží, a potichoučku se na to zeptá.

„Slečno Justineauová, co se s námi stane, až vyrosteme? Bude si nás armáda chtít nechat, nebo půjdeme domů do Majáku? A to by šli všichni učitelé s námi?“

Všichni učitelé! To zrovna. Jako kdyby jí záleželo na tom, jestli ještě někdy uvidí pana Úlisňáka Whitakera. Nebo nudnou doktorku Selkirkovou, která se pořád dívá do země, jako by se bála na děti jenom pohlédnout. Myslí vás, slečno Justineauová, vás, vás, vás a chce to říct, ale zároveň se bojí, jako kdyby se to přání mělo vyslovením zmařit.

A taky z příběhů, co četla a slyšela, ví, že děti ve škole nezůstávají napořád. Že se nenastěhují s učiteli do společné domácnosti a nežijí tam s nimi, až školu dokončí. A i když vlastně neví, co ta slova přesně znamenají — jaké to asi je, dokončit školu —, smířila se s tím, že se to jednoho dne stane, a tím pádem začne něco jiného.

Takže je připravená, že slečna Justineauová řekne ne. Obrnila se, aby nehnula ani brvou, pokud to bude její odpověď. Chce přece jen fakta, aby se mohla připravit na smutek při loučení.

Ale slečna Justineauová neodpoví vůbec. Leda by její odpověď byl jen rychlý pohyb ruky. Dá si ji před obličej, jako kdyby na ni Melanie něco hodila (což by Melanie nikdy, nikdy v životě neudělala!).

Potom se ozve trojité zahoukání sirény, které hlásí konec vyučování. A slečna Justineauová sehne hlavu a vzpamatovává se ze zdánlivé rány. A je to trochu zvláštní, ale Melanie si poprvé uvědomí, že slečna Justineauová má na sobě vždycky něco červeného. Buď tričko, čelenku, kalhoty, nebo šál. Všichni ostatní učitelé a doktorky Caldwellová a Selkirková nosí bílou a seržant a vojáci zase zelenou, hnědou a hnědozelenou. Slečna Justineauová je rudá.

Jako krev.

Jako kdyby měla nějaké zranění, které se nehojí a pořád ji bolí.

Je to hloupý nápad, pomyslí si Melanie, protože slečna Justineauová se vždycky usmívá a směje a hlas má jako písničku. Kdyby ji něco bolelo, tak by se nemohla tolik usmívat. Ale zrovna v tu chvíli se slečna Justineauová neusmívá vůbec. Dívá se na zem a obličej má celý zkroucený, jako kdyby byla rozzlobená, smutná nebo jí bylo zle — jako kdyby prostě musela pustit ven něco špatného, ať už slzy, slova, zvratky, nebo všechno naráz.

„Já tu zůstanu,“ vyhrkne Melanie. Zoufale chce, aby bylo slečně Justineauové zase dobře. „Jestli tu musíte zůstat, tak já zůstanu s vámi. Stejně bych bez vás v Majáku být nechtěla.“

Slečna Justineauová zvedne hlavu a zase se na Melanii podívá. Oči se jí lesknou a rty má jako linku na EEG doktorky Caldwellové — pořád se hýbe a mění.

„Omlouvám se,“ řekne rychle Melanie. „Prosím, nebuďte tak smutná, slečno Justineauová. Můžete si dělat, co chcete, samozřejmě. Můžete jít pryč nebo zůstat nebo...“

Další slovo už neřekne. Najednou mlčí jako zařezaná, protože se stane něco naprosto neočekávaného a naprosto úžasného.

Slečna Justineauová zvedne ruku a pohladí ji po vlasech. Rukou se dotkne Melaniiných vlasů, jako kdyby to byla ta nejpřirozenější a nejběžnější věc na světě.

A Melanie má v očích jiskřičky a nemůže popadnout dech, nemůže mluvit, poslouchat ani přemýšlet, protože kromě vojáků, kteří to udělali dvakrát nebo třikrát a vždycky omylem, se jí nikdo nikdy nedotknul, a najednou se jí dotýká slečna Justineauová a je to snad až moc krásné na to, aby to byla pravda.

Všechny ostatní děti, které na ně vidí, je pozorují. Všechny mají vykulené oči a pusy otevřené dokořán. Ve třídě je takové ticho, že můžete slyšet, jak se slečna Justineauová nadechuje a pak se trochu zatřese, jako kdyby jí byla zima.

„Bože můj,“ zašeptá.

„A to je konec vyučování,“ prohlásí seržant.

Melanie nemůže kvůli popruhu kolem krku otočit hlavu a podívat se na něj. Ani nikdo jiný si asi nevšimnul, že seržant vešel do místnosti. Všichni jsou stejně překvapení a vystrašení. I slečna Justineauová vypadá polekaně, což je další z těch věcí (jako to, že má seržant jméno), které mění celý okolní svět.

Seržant popojde přímo ke slečně Justineauové, takže ho Melanie vidí. Slečna Justineauová jí ruku z hlavy odtáhla hned, jak seržant promluvil. Učitelka zase skloní hlavu, takže jí Melanie nevidí do tváře.

„Okamžitě se vrací do cel,“ zavrčí seržant.

„Ano,“ odpoví slečna Justineauová slaboučkým hlasem.

„A vy máte problém.“

„Ano.“

„A možná přijdete o práci. Protože jste právě teď porušila úplně všechny pravidla.“

Slečna Justineauová zase zvedne hlavu. V očích má slzy. „Naserte si, Eddie,“ poví stejně tiše a klidně, jako kdyby mu přála dobré ráno.

Rychlým krokem odejde Melanii z dohledu. Melanie ji chce zavolat zpátky, chce říct něco, co by ji přinutilo užít: *Mám vás ráda, slečno Justineauová. Budu pro vás bohyní nebo Titánkou a zachráním vás.* Ale nemůže říct nic a pak už přijdou vojáci a jedno po druhém začnou děti odvážet.

Kapitola 4

Proč? Proč to udělala?

Helen Justineauová na to nemá dobrou odpověď, takže si jen stále pokládá tutéž otázku. Nešťastně stojí ve svém pokoji v přepychově vybavené budově pro civilisty. Pokoj je na každé straně skoro o půl metru větší než obvyklá vojenská ubikace, a má dokonce chemický záchod. Helen se opírá čelem o zrcadlo na zdi a vyhýbá se vlastnímu znechucenému, obviňujícímu pohledu.

Drhla si ruce málem až do masa, ale i teď ještě cítí ten chladný dotek. Tak chladný, jako kdyby tím tělem nikdy neproudila krev. Jako kdyby se dotýkala něčeho, co právě vytáhli až z mořského dna.

Proč to udělala? Co se stalo, že se jí dotkla rukou?

Na hodnou policistku si jenom hraje — pozoruje a měří dětskou emoční odezvu na své chování, aby pak mohla doktorce Caldwellové psát zprávy o jejich schopnosti navazovat běžné citové vazby.

Citová vazba. To je zřejmě to, co Justineauová právě cítí.

Jako kdyby vykopala pěknou a hlubokou jámu na mamuta, hezky ji upravila, oprášila si ruce... a pak do ní sama nakráčela.

Až na to, že to byl vlastně testovací subjekt číslo jedna, kdo tu jámu vykopal. Melanie. To ta její zoufalá, nepopíratelná oddanost, to zbožňování přimělo Justineauovou klopytnout, nebo ji to alespoň natolik vyvedlo z rovnováhy, že se klopytnutí už nedalo vyhnout. Ty velké, důvěřivé

oči zasazené ve sněhobílé tváři. Nevinnost i smrt, všechno hezky v jednom drobném tělíčku.

Nestihla včas vypnout soucit. Neupomněla se, tak jako to dělá každý den, že až to všechno skončí, Maják ji odsud odvolá stejně, jako ji sem vyslal. Snadno a rychle, se všemi jejími věcmi, a nezůstane po ní ani stopa. Tohle není život. To je něco, co se odehrává ve vlastním soběstačném podprogramu. Skončí stejně čistá, jako začínala, pokud nedovolí, aby ji něco ovlivnilo.

Ale to už jde asi s křížkem po funuse.

Kapitola 5

Čas od času na základně přijde den, který začne špatně. Den, kdy se všechny opakující se vzorce, které Melanie používá jako kuličky na počítadle, jeden po druhém neobjeví, a Melanie se cítí, jako kdyby se bezmocně pohupovala ve větru — jako pouťový balóněk. Týden poté, co jim slečna Justineauová řekla, že jsou jejich matky mrtvé, takový den přijde.

Je pátek, ale když přijdou seržant a vojáci, nevedou s sebou učitele a neotvírají dveře od cel. Melanie už ví, co se stane dál, i přesto ale ucítí píchnutí strachu, když na betonové podlaze uslyší klapat podpatky doktorky Caldwellové. A pak o chvíli později zvuk její propisky, se kterou si někdy cvaká, i když si zrovna nechce nic zapsat.

Melanie nevstane z postele. Jen na ní sedí a čeká. Doktorku Caldwellovou nemá moc ráda. Je to částečně proto, že její příchod vždycky naruší denní rutinu, ale hlavně proto, že neví, na co tam doktorka vlastně je. Učitelé učí a vojáci převáží děti mezi třídou a celami a o nedělích je krmí a sprchují, ale doktorka Caldwellová se prostě v nepředvídatelných chvílích objeví (Melanie zkoušela zjistit, jestli v tom není nějaká pravidelnost, ale žádnou nenašla) a všichni přestanou dělat, co zrovna dělají nebo od čeho tam jsou, dokud zase neodejde.

Klapání podpatků a cvakání propisky je slyšet čím dál hlasitěji a pak přestane.

„Dobré ráno, doktorko,“ pozdraví venku na chodbě seržant. „Čemu vděčíme za to potěšení?“

„Seržante,“ odpoví doktorka. Její hlas je skoro stejně tlumený a vřelý jako hlas slečny Justineauové, a proto si Melanie trochu vyčítá, že ji nemá ráda. Asi je moc milá, pokud ji dobře poznáte. „Začínám novou řadu testů a potřebuju od každého jeden kus.“

„Od každýho jeden?“ opakuje seržant. „Myslíte holku a kluka?“

„Cože?“ zasměje se doktorka zvonivě. „Ale ne, tak to nemyslím. Na pohlaví vůbec nezáleží. To už jsme zjistili. Myslím jednoho z každého konce Gaussovy křivky.“

„Prostě mi řekněte, který chcete, já je sbalím a pošlu vám je.“

Je slyšet šustění papírů. „Šestnáctka by mohla být za nižší část křivky,“ povídá doktorka Caldwellová. Podpatkem párkrát klepne o podlahu, ale nikam nejde, protože se zvuk nezesiluje ani nezeslabuje. Zacvaká propiskou.

„Chcete tuhle?“ zeptá se seržant. Jeho hlas zní hodně blízko.

Melanie vzhledne. Doktorka Caldwellová nahlíží dveřním okénkem. Podívá se Melanii do očí a dlouho na sebe bez mrkání hledí.

„Našeho génia?“ podiví se doktorka. „Běžte si vypláchnout pusy, seržante. Jedničku si přeci nevyplývám na rutinní test. Až si přijdu pro Melanii, budou k tomu zpívat andělské chóry.“

Seržant zamumlá něco, co Melanie neslyší, a doktorka Caldwellová se zasměje. „Tak alespoň o ten chór byste se mohli postarat.“ Otočí se a klap-klap-klap jejích podpatků se vzdaluje chodbou.

„Dvě kachničky,“ zavolá. „Dvacet dvojku.“

Melanie sice nezná čísla cel všech dětí, ale většinu z nich si pamatuje, protože učitelé děti někdy vyvolají podle čísla cely, ne podle jména. Šestnáctka je Marcia a dvacet dvojka Liam. Zajímalo by ji, k čemu je doktorka Caldwellová chce a co jim poví.

Jde k okénku a dívá se, jak vojáci vchází do cel šestnáct a dvacet dva. Vyvezou Liama a Marcii ven a pak s nimi pokračují dolů po chodbě — ne ke třídě, ale na druhou stranu, k velkým šedým dveřím.

Melanie je pozoruje, jak daleko to jen jde, ale oni jdou ještě dál. Myslí si, že už museli projít dveřmi, protože co jiného by bylo na konci chodby? Oni na vlastní oči uvidí, co je na konci chodby!

Melanie doufá, že dnes bude učit slečna Justineauová, protože ta děti nechá povídat i o tom, o čem se zrovna neucí, takže až se Liam a Marcia vrátí, bude se jich moct zeptat, co jim doktorka Caldwellová řekla, co dělali a co je na konci chodby.

Ale samozřejmě má i spoustu dalších důvodů, proč si přeje, aby dnes učila slečna Justineauová.

A je to tak. Děti vymýšlejí písničky, které jim slečna Justineauová hraje na flétnu, a mají spoustu složitých pravidel, jak dlouhá slova mají použít a jak se mají rýmovat. Výborně se baví, ale den ubíhá a Liam a Marcia se nevracejí. Takže se jich Melanie nemůže zeptat a té noci se vrací do cely zvědavější než kdy dřív.

A pak je víkend bez vyučování a bez povídání. Celou sobotu Melanie naslouchá, ale ocelové dveře se neotevrou a nikdo nepřichází ani neodchází.

Liam a Marcia nejsou v neděli ve sprše.

A v pondělí učí slečna Mailerová a v úterý pan Whitaker a pak už se Melanie bojí zeptat, protože se jí v mysli jako

prasklina ve zdi objevila pochybnost, že se Liam a Marcia už možná nevrátí, stejně jako se nevrátila Ronnie potom, co tehdy křičela a ječela. A možná, že když se zeptá, tak ovlivní, co se stane. Možná, že když budou všichni předstírat, že si ničeho nevšimli, tak jednoho dne Liama a Marcii přivezou zpátky, jako by nikdy ani nebyli pryč. Ale když se někdo zeptá: „Kam šli?“ tak už budou nadobro pryč a nikdy už je neuvidí.

Kapitola 6

„Tak,“ začne slečna Justineauová, „ví někdo, co je dnes za den?“

Je úterý, to je jasné, a co víc, dnes učí slečna Justineauová, ale všichni se snaží uhodnout, co by to mohlo být. „Máte narozeniny?“ „Má král narozeniny?“ „Stalo se před spoustou let něco důležitého?“ „Je dneska den s palindromickým datem?“ „Přijde dneska někdo nový?“

Všichni jsou nadšení, protože vědí, že to má něco společného s velkou látkovou taškou, kterou slečna Justineauová přinesla s sebou, a navíc vidí, že se moc těší, až jim ukáže, co je uvnitř. Dnes bude krásný den — asi jeden z nejkrásnějších.

Ale nakonec to uhodne Siobhan. „Je první jarní den!“ vykřikne někde zezadu.

„Výborně, Siobhan,“ chválí ji slečna Justineauová. „Přesně tak. Dneska je dvacátého prvního března a to v našich zeměpisných šířkách znamená, že je... co? Co se děje dvacátého prvního března?“

„Je první jarní den,“ zopakuje Tom, ale Melanie, která si nadává, že jí to nedošlo dřív, ví, že slečna Justineauová chce slyšet víc. „Je jarní rovnodennost!“ řekne rychleji než kdokoli jiný.

„Přesně tak!“ souhlasí učitelka. „Správně jsi to řekla, je jarní rovnodennost. Ale co to znamená?“

Všechny děti chtějí odpovédět. Většinou se jim nikdo neobtěžuje říct, jaké je datum, a taky samozřejmě nikdy

nevidí oblohu, ale teorii znají. Už od prosincového slunovratu se noci zkracují a dny prodlužují (děti samozřejmě den a noc nevidí, protože jejich pokoje nemají okna). A dnes nadešel den, kdy se noc a den vyrovná. Oba mají přesně dvanáct hodin.

„A proto je to tak trochu kouzelný den,“ vypráví slečna Justineauová. „Dřív to znamenalo, že temná zima už končí, všechno začne znovu růst a příroda se obnoví. Slunovrat byl slib, že se dny nebudou zkracovat donekonečna. A rovnodennost je den, kdy se tenhle slib naplní.“

Slečna Justineauová zvedne velkou tašku a položí ji na stůl. „A tak jsem nad tím přemýšlela,“ povídá pomalu, protože ví, že se na ni všichni dívají a jsou strašně zvědaví, co v tašce má, „a napadlo mě, že vám ještě nikdy nikdo neukázal, co jaro vlastně je. Takže jsem přelezla plot...“

Děti zalapají po dechu. Oblast 6 je sice téměř čistá, ale za plotem pořád vládnu hladovci. Jakmile tam vejdete, uvidí vás a ucítí — a jakmile zachytí vaši stopu, nepřestanou vás pronásledovat, dokud vás nesežerou.

Slečna Justineauová se jejich vyděšeným výrazům zasměje. „Dělám si legraci,“ uklidní je. „Existuje totiž kousek základny, kterou se vojáci při výstavbě neobtěžovali vyčistit úplně. Je tam spousta divoce rostoucích květin, a dokonce i pár stromů. Takže...“ otevře tašku, „jsem tam šla a pobrala, co se dalo. Před Kolapsem by to možná působilo jako vandalismus, ale vypadá to, že kytičky rostou jako z vody, tak jsem si s tím nedělala hlavu.“

Sáhne do tašky a něco vytáhne. Je to jakási hůlka, dlouhá a pokroucená, ze které raší spousta jiných, menších hůlek. A na těch menších hůlkách jsou ještě menší hůlky a tak dále a tak dále, je to podivný a vážně komplikovaný

útvár. A všude jsou na něm zelené tečky — ale když slečna Justineauová hůlku otáčí v ruce, Melanie vidí, že to nejsou tečky. Vykukují přímo z hůlky, jako kdyby je někdo tlačil zevnitř ven. A některé z nich jsou pučlé, roztržené vprostřed a rozvíjí se do útlounkých zelených rtů a závorek.

„Víš někdo, co to je?“ ptá se slečna Justineauová.

Nikdo neodpovídá. Melanie o tom usilovně přemýšlí, snaží se to spojit s něčím, co už někdy viděla nebo o čem už slyšela na hodině. Už to skoro má, to slovo, které popisuje, co vidí — velkou hůlku, která se rozrůstá do menších a menších hůlek, je jich čím dál víc, jako když rozkládáte složené číslo na prvočinitele.

„Je to větev,“ řekne Joanne.

Pitomče pitomá, nadává si Melanie. Její obrázek pralesa je přece větví plný. Ale opravdová větev vypadá jaksí jinak. Má složitější tvar a drsnější povrch.

„Máš naprostou pravdu, je to větev,“ souhlasí slečna Justineauová. „Myslím, že je to olše. Před několika tisíci lety říkali lidé, kteří tu žili, tomuhle měsíci měsíc olše. Z její kůry vařili léčivý lektvar, protože obsahuje hodně látky zvané salicin. To je přírodní lék proti bolesti.“

Prochází třídou a odepíná dětem pravé ruce z podpěrek, aby si mohli na větev sáhnout a podívat se na ni zblízka. Je trochu ošklivá, myslí si Melanie, ale naprosto úchvatná. Zvláště když jim slečna Justineauová vysvětlí, že ty zelené kuličky jsou pupeny — z těch pak vyrostou listy a obsypou celý strom zelení, jako kdyby si oblékl letní šaty.

Ale v tašce je víc věcí, a když je začne slečna Justineauová vytahovat, celá třída oněmí úžasem. Je v ní totiž plno barev — hvězdice, kotouče a kola plná oslnivého jasu, stejně propracované a komplexně strukturované jako větve, ale mnohem symetričtější. Květiny.

„Náprstník červený,“ oznámí slečna Justineauová a ukáže květinu, která není vůbec červená, ale spíš růžová, a Melanie přemýšlí, proč se jmenuje zrovna takhle.

„Rozmarýn.“ Bílé a zelené prsty, semknuté do sebe, jako když si spojíte ruce v klíně, protože jste nervózní a nechcete si s nimi hrát.

„Narcisy.“ Žluté trubky, stejné jako ty, na které troubí andělé ze starých obrázků v učitelčiných knihách, ale s tak jemnými plátky, že se hýbou, i když na ně slečna Justineauová jen dýchne.

„Šípková růže.“ Pět růžovobílých plátek a mezi nimi shluk žlutých tyčinek, které vypadají jako zmenšeniny dalších malých kvítků.

Děti jsou uchvácené. Do třídy přišlo jaro. Je rovnodennost, svět balancuje mezi zimou a létem a životem a smrtí jako míček, který si někdo roztočil na prstě.

Když si všichni květiny prohlédnou a osahají, rozestaví je učitelka v lahvích a sklenicích po třídě všude, kde je nějaká polička nebo stůl nebo jakákoli volná plocha, takže celá místnost vypadá jako louka.

Pak slečna Justineauová předčítá básně o květinách. Začne jednou od Walta Whitmana, kde píše o šerících a o tom, jak se jaro vždycky vrátí, ale netrvá dlouho a Whitman začne mluvit o smrti a chce dát šeríky na rakev, takže učitelka raději změní téma a vypráví jim o Šípkové Růžence. Vždyť ona se jmenuje jako květina, pomyslí si Melanie, a hned se jí ta pohádka líbí o něco víc.

Ale možná nejdůležitější věc celého dne je, že Melanie ví, jaké je datum. Rozhodne se, že to chce vědět už napořád a že bude dny počítat.

Vyhradí si v mysli místo jen pro datum a každý den se k němu vrátí a jeden den přičte. Taky se samozřejmě slečny

Justineauové zeptá, jestli je přestupný rok, a zjistí, že zrovna ano. Když už to ví, všechno je v pořádku.

To, že zná datum, ji uklidňuje, i když vlastně neví proč. Je to, jako kdyby měla tajnou schopnost — jako kdyby mohla ovládat kousíček světa.

A teprve tehdy si uvědomí, že takový pocit ještě nikdy nezažila.

Kapitola 7

Caroline Caldwellová je odbornicí na vyjímání mozku z lebky. Provádí to rychle a metodicky a mozek vyjme celý najednou, pouze s minimálním poškozením tkáně. Už má takovou praxi, že by to mohla dělat i ve spánku.

Vlastně už jsou to tři noci, co nespala, a oči má tak unavené, že už nepomáhá si je jenom promnout. Ale mysl má jasnou, zakalenou jen slaboučkým nádechem halucinace. Ví, co dělá. Sleduje svoji práci a obdivuje svou bravurní zručnost.

První řez vede vzadu skrz týlní kost — polehoučku tou nejtenčí pilkou zajede do dírky, kterou jí připravila Selkirková, pokračuje skrz odchlípnutou tkáň a vyhýbá se uzlíkům a hrbolkům v odhalené svalovině.

Protáhne první řez na obě strany a dává si pozor, aby udržela horizontální linii, kopírující nejširší část lebky. Je třeba si nechat dost prostoru pro manipulaci, aby mozek nerozmáčkla nebo ho při vyjímání nezůstal kousek uvnitř. Pokračuje dál a pilka se pohybuje po týlní a spánkové kosti sem a tam jako houslový smyčec, až nakonec dojde k nadočnicovým obloukům.

Pak už na rovném řezu přestane záležet. Správné místo je označeno znakem X, doktorka Caldwellová pak pilkou řeže z levé horní strany doprava dolů a pak zleva zespodu doprava nahoru a vytvoří tak dva trošku hlubší zářezy, které se protnou přímo mezi očima subjektu.

Ty se pohybují v rychlých sakádách a neustále se neklidně zaostřují a rozostřují.

Subjekt je mrtvý, ale patogen, který ovládá jeho nervový systém, se ztrátou vědomí nenechá zastavit ani v nejmenším. Pořád ví, co chce, a má tuhle potápějící se loď ve své moci.

Doktorka Caldwellová prohloubí protnuté zářezy na přední straně lebky, protože kvůli dutinám je tu kost dvakrát tak silná.

Pak pilku odloží a vezme si šroubovák — je ze sady, kterou dostal její otec jako dárek od vydavatelství *Reader's Digest*, když si u nich před víc než třiceti lety cosi předplatil.

Další část je choulostivá a náročná. Do řezu vsune špičku šroubováku a tam, kde to jde, lebku pootevře, ale musí dbát na to, aby šroubovák nikdy nevsunula příliš hluboko a nepoškodila mozkovou tkáň.

Subjekt zavzdychá, i když už dávno nepotřebuje kyslík. „Za chvíli to bude,“ řekne doktorka a za půl vteřiny si uvědomí svou bláhovost. Tohle není žádný rozhovor ani sdílená zkušenost.

Vidí, jak ji Selkirková poněkud ostražitě pozoruje. To ji podráždí, takže luskně prsty a ukáže na pilku, kterou Selkirková musí zvednout a podat.

Teď se věnuje práci přímo mravenčí — špičkou šroubováku zkoumá, kde je lebka už uvolněná, a pilkou zajíždí do míst, která ještě odolávají. Konečně celou horní část lebky v jednom kuse sejme.

Tím má hotovou nejtěžší část operace.

Když zdvihne přední část lebeční klenby, uřízne Caldwellová kraniální nervy a cévy skalpelem s čepelí číslo deset a nakonec jemně vytahuje uvolněný mozek přední částí lebky. Jakmile vyprostí i míchu, uřízne ji taky.

Ale nesnaží se celý mozek vyjmout úplně. Teď, když je uvolněný, podá skalpel Selkirkové, vezme si ketlovací

kleště a velmi opatrně jimi uštípne těch pár ostrých kusů kostí, které trčí z kraje otvoru v lebce. Při vyjímání mozku těmihle nouzovými dvířky by se mohly udělat trhliny jedna dvě, a i když bude i za nejlepšího zacházení jeho použití jen omezené, s takovou by se mohl rovnou vyhodit.

Teprve teď ho oběma rukama uchopí zespođu, vytáhne ho a chrání ho konečky prstů, aby se otvoru v lebce ani nedotknul.

Velice opatrně ho položí na stůl.

Subjekt číslo dvacet dva jménem Liam — pokud přijmete myšlenku, že se těm věcem dávají jména — na ni pořád hledí a očima sleduje její pohyby. Neznamená to, že je naživu. Doktorka Caldwellová to vidí tak, že chvíle smrti přichází v okamžiku, kdy se patogen dostane krví do mozku. To, co zbude — i když tomu bije srdce (asi desetkrát až dvanáctkrát za minutu) a i když to mluví a dokonce tomu můžete dát chlapecké nebo dívčí jméno —, není hostitel. Je to parazit.

A tento parazit, jehož potřeby a tropismy jsou velmi odlišné od lidských potřeb a instinktů, je příčinlivý sluha. Pořád nechává pracovat široký záběr tělních systémů a sítí, aniž by to konzultoval s mozkem, což je jenom dobře, protože ten se doktorka právě chystá nařezat na tenoučké plátky a vložit je mezi sklíčka.

„Mám vytáhnout zbytek míchy?“ ptá se Selkirková. Ptá se přesně tím váhavým, prosebným tónem, který Caldwellová nesnáší. Je jako žebračka z rohu ulice, co neprosí o peníze nebo o jídlo, ale o slitování. *Nechtějte po mně nic nechutného nebo náročného.*

Doktorka Caldwellová si dál připravuje žiletku a ani se neohlédne. „Rozhodně,“ odvětlí. „Jen do toho.“

Je strohá, skoro až nevrlá, protože právě tahle část operace zraňuje její profesní hrdost nejvíc. Jestli by kvůli ně-

čemu měla pěstí hrozit liduprázdným nebesům, bylo by to tohle. Četla o tom, jak mozky porcovali za starých dobrých časů před Kolapsem. Byl na to přístroj zvaný ATLUM, automatizovaný soustružný ultramikrotom s diamantovým ostrím, který se dal nakalibrovat, aby dělal příčné řezy o tloušťce jediného neuronu. To dělá plus minus třicet tisíc řezů na milimetr.

To nejlepší, na co se gilotina doktorky Caldwellové zmůže, aniž by rozmačkala a rozpatlala citlivé sledované struktury, je asi deset kousků na milimetr.

Jen se zkuste doktorce Caldwellové zmínit o Robertu Edwardsovi! Zeptejte se jí na Elizabeth Blackburnovou, Güntera Blobela, Carol Greiderovou nebo jiného odborníka na buněčnou biologii, který kdy dostal Nobelovu cenu, a uvidíte, co vám poví.

Nejspíš řekne: *Vsadím se, že měl (nebo měla) automatizovaný soustružný ultramikrotom. A transmisivní elektronový mikroskop značky TEAM 05.5 a systém na snímání živých buněk a armádu doktorandů, praktikantů a laboratorních asistentů, kteří se starali o nudné rutinní procesy, takže si laureát Nobelovy ceny mohl při měsíčku tančit se svou zasranou múzou.*

Doktorka Caldwellová se snaží zachránit svět a má pocit, jako kdyby na sobě měla místo chirurgických rukavic kuchyňské chňapky. Kdysi měla šanci se toho chopit, jak se patří. Ale nic z toho nebylo a teď je tady. Samotná, ale odhodlaná to dotáhnout do konce. Pořád ještě bojuje.

Selkirková zoufale zakňourá a vytrhne tím Caldwellovou z bezúčelného snění. „Odřízla jsem míchu, paní doktorko. Podél dvanáctého obrátle.“

„Vyhodte ji,“ zamumlá Caldwellová a ani se nesnaží skrýt opovržení.

Kapitola 8

Ode dne, kdy Liam a Marcia zmizeli a nevrátili se, už uběhlo sto sedmnáct dní.

Melanie na to pořád myslí a dělá si starosti, ale stále se ještě nezeptala slečny Justineauové — ani nikoho jiného —, co se s nimi stalo. Nejbližše se k tomu dostane, když se zeptá pana Whitakera, co znamenají dvě malé kachničky. Vzpomíná si, jak ta slova použila onoho dne doktorka Caldwellová.

Pan Whitaker má zrovna jeden z těch podivných dní, kdy si do hodiny přinese lahev — lahev po okraj plnou medicíny, po které je mu nejdřív líp a pak hůř. Melanie už ten zvláštní a znepokojivý proces sledovala tolikrát, že může předpovídat, jak bude probíhat. Pan Whitaker do třídy přijde celý nervózní a podrážděný a je rozhodnutý kritizovat všechno, co děti řeknou nebo udělají.

Pak se napije svého léku, který se v něm rozpije jako inkoust ve vodě (to jim jednou ukázala slečna Justineauová). Tělo se mu uvolní a už nemá tiky a neškube sebou. I mysl má klidnější a chvíli je hodný a trpělivý. Kdyby v tu chvíli dokázal přestat, bylo by to skvělé, ale on pije dál a zárazek se nekoná. Pan Whitaker už není nevrlý. Stane se s ním něco horšího, něco naprosto příšerného, co Melanie nedokáže pojmenovat. Vypadá to, jako kdyby se topil v zoufalství a zároveň jako kdyby se vzdaloval sám sobě. Jako kdyby měl uvnitř něco, co je příliš odporné, že se toho nechce ani dotknout. Někdy pláče a omlouvá se — ne

dětem, ale někomu, kdo tam vlastně není a jehož jméno se pořád mění.

Protože Melanie tenhle cyklus dobře zná, načasuje svoji otázku do hovorné fáze. Co jsou to ty dvě kachničky, o kterých mluvila doktorka Caldwellová, ptá se pana Whitakera. Proč o nich mluvila zrovna v den, kdy odvedli Marcii a Liama?

„Je to ze hry zvané Bingo,“ vysvětluje jí pan Whitaker hlasem jen maličko zastřeným. „V té hře dostane každý kartu plnou čísel od jedné do sta. Vvolávač pak náhodně vybírá čísla a ten, kdo má vyškrtaná všechna čísla ze své karty jako první, vyhraje cenu.“

„A ty dvě kachničky jsou nějaká cena?“ ptá se ho Melanie.

„Ne, Melanie, to jsou čísla. Je to takový kód. Každé číslo je spojeno s nějakou frází nebo skupinou slov. Dvě kachničky jsou dvacet dvojka, to kvůli tomu, jaký mají tvar. Poďívej!“ Napíše je na tabuli. „Vypadají úplně jako dvě kachničky, co plují vedle sebe, vidíš?“

Melanie si myslí, že vypadají spíš jako labuť, ale Bingo ji stejně moc nezajímá. Takže doktorka Caldwellová vlastně říkala číslo dvacet dva dvakrát — jednou normálně a jednou v tomhle kódu. Dvakrát zdůraznila, že si ze všech dětí vybírá právě Liama.

Ale k čemu ho vybírala?

Melanie přemýšlí o číslech. Její tajný jazyk je používá — levou a pravou rukou ukazujete různý počet prstů, nebo dvakrát pravou, pokud máte levou přivázanou ke křeslu. To dělá dohromady šestkrát šest různých kombinací (protože signál je, i když nezvednete žádný prst) — to je dost na všechna písmena abecedy i na zvláštní znaky pro všechny učitele, doktorku Caldwellovou, seržanta, otazník a znak *dělám-si-legraci*.

Sto sedmnáct dní znamená, že už je léto. Třeba slečna Justineauová zase donese do třídy kousek okolního světa — ukáže jim, jak vypadá léto, stejně jako to udělala s jarem. Ale poslední dobou je slečna Justineauová ve třídě jakási jiná. Někdy zapomíná, o čem mluví, v půli věty ztichne a pak dlouho mlčí, a když zase začne mluvit, většinou je to o něčem úplně jiném.

Hodně jim čte z knížek a mnohem méně pro ně připravuje hry a zpívání.

Možná je slečna Justineauová kvůli něčemu smutná. Z toho pomyšlení je Melanie zároveň zoufalá a rozzlobená. Chce slečnu Justineauovou chránit a chce vědět, kdo je tak ohavný, že ji rozesmutil. Kdyby zjistila, kdo to byl, neví, co by mu udělala, ale rozhodně by toho pak hodně litoval.

A když začne přemýšlet o tom, kdo by to mohl být, na mysl jí přijde jen jedno jméno.

A tady ho má, zrovna vchází v čele svých dvanácti vojáků do třídy a zamračenou tvář mu přetíná rozeklaná jizva. Položí ruce na madla Melaniina křesla, otočí ho a vyveze ji ze třídy. Udělá to rychle a hrubě, tak jako dělá všechno ostatní. Dotlačí křeslo ke dveřím Melaniiny cely, ty zadkem otevře, zacouvá do nich a vozík otočí tak prudce a nečekaně, až se z toho Melanii zatočí hlava.

Za nimi přijdou dva vojáci, ale ke křeslu se ani nepřiblíží. Čekají v pozoru, až na ně seržant kývne. Jeden z nich na Melanii namíří pistoli a druhý ji začne odpoutávat — nejdříve jí samozřejmě zezadu odepne popruh kolem krku.

Melanie se seržantovi podívá do očí a cítí, že se jí uvnitř cosi sevřelo jako pěst. Je to seržantova vina, že je slečna Justineauová tak smutná. Musí být, protože zesmutněla

až po tom, co se na ni seržant rozzlobil a řekl jí, že porušila pravidla.

„To se podívejme,“ říká zrovna seržant Melanii. „Tvářičku máš zkroucenou jak masku z tragédie. Jako kdybys snad mohla něco cítit. Ježíšikriste!“

Melanie se na něj zamračí tak zuřivě, jak jen dokáže. „Kdybych měla skříňku plnou všeho zla na světě,“ povídá mu, „maličko bych ji pootevřela a nacpala bych vás dovnitř. A pak bych ji už navždycky zavřela.“

Seržant se zasměje a v jeho smíchu zní překvapení — jako kdyby nemohl uvěřit tomu, co zrovna slyšel. „No kurva,“ odfrkne si, „to bych si měl dávat bacha, aby se ti žádná do ruk nikdy nedostala.“

Melanii rozzuří, že té nejhorší urážce, kterou byla schopná vymyslet, se seržant jen vysměje. Zoufale přemýšlí, jak by ji mohla ještě zesílit. „Má mě ráda!“ vyblekotá. „Proto mě pohladila po vlasech! Protože mě má ráda a chce být se mnou! A vy ji akorát rozesmutníváte, takže vás nenávidí! Nenávidí vás tak moc, jako kdybyste byl hladovec!“

Seržant na ni zírá a ve tváři se mu cosi děje. Je to, jako kdyby byl překvapený, pak vystrašený a pak rozzuřený. Prsty svých velkých rukou pomalu zatne do pěstí.

Položí ruce na madla křesla a prudce ho strčí proti zdi. Tvář má jen kousíček od Melanie a je celá rudá a zkroucená.

„Já tě rozdrtím jak zasranýho švába!“ vyrazí ze sebe přerývaně.

Vojáci to všechno s obavami sledují. Vypadají, jako by si mysleli, že mají něco dělat, ale nejsou si jistí, co. Jeden z nich začne: „Seržante Parksi...“ ale pak už neřekne nic.

Seržant se postaví, podstoupí a nejistě pokrčí rameny. „Tady jsme skončili,“ pronese.

„Je pořád připoutaná,“ upozorní ho jeden z vojáků.

„To má blbý,“ odsekne seržant. Rozrazí dveře a čeká, až půjdou za ním. Dívá se na jednoho po druhém, dokud to nevzdají, nenechají Melanii, kde je, a nevyjdou ze dveří.

„Sladký sny, škvrně“ řekne seržant. Práskne za sebou dveřmi a Melanie slyší, jak zapadnou zástrčky.

Jedna.

Dvě.

Tři.

Kapitola 9

„Dělám si starosti ohledně vaší objektivity,“ oznamuje doktorka Caldwellová Helen Justineauové.

Justineauová neodpovídá, ale z její tváře jde zřejmě vyčíst: *Co prosím?* docela jasně.

„My naše subjekty nezkoumáme pro nic za nic,“ pokračuje Caldwellová. „Možná to není z výše podpory, které se nám dostává, jasné, ale důležitost našeho výzkumného programu je nevyčíslitelná.“

Justineauová neříká nic a zdá se, že Caldwellová má potřebu vyplnit vakuum. Nebo ho spíš přeplnit. „Nebudu přehánět, když řeknu, že přežití lidské rasy může záviset na tom, jestli zjistíme, proč se infekce zrovna u těchhle dětí projevuje odlišně oproti svému normálnímu postupu u devadesáti devíti celých devíti desetin procent subjektů. Naše přežití, Helen. Tohle je v sázce. Naděje na budoucnost. Cesta, jak se dostat z tohoto chaosu.“

Jsou v laboratoři, v dílně odporné tvorby doktorky Caldwellové, kterou Justineauová často nenavštěvuje. Je tu jen proto, že si ji Caldwellová předvolala. Tahle základna i mise možná spadají pod vojenskou jurisdikci, ale Caldwellová je pořád její šéfová, a když si ji zavolá, musí se dostavit. Musí opustit svoje žáky a jít do mučírny.

Mozky ve sklenicích. Tkáňové kultury, ve kterých rozpoznatelně lidské končetiny a orgány slouží jako podhoubí pro chuchvalce šedé houbovitě hmoty. Ruka a předloktí — samozřejmě dětské —, stažené z kůže a otevřené, maso

odchlípnuté a v něm kousky žlutého plastu, které drží sva-
lová vlákna oddělená od sebe a odhalují vnitřní struktu-
ry připravené ke zkoumání. Celá místnost je zaskládaná
a působí klaustrofobicky, žaluzie jsou neustále zatažené,
aby udržovaly okolní svět v klinicky optimální vzdálenos-
ti. Světlo — čistě bílé a neúprosně intenzivní — vychází
z fluoreskujících tub, které jsou rovnoběžné se stropem.

Caldwellová si připravuje řezy do mikroskopu a žilet-
kou ukrajuje kousky tkáně z něčeho, co vypadá jako jazyk.

Justineauová neucukne. Dává si záležet, aby se podí-
vala na všechno, co tam je, protože i ona je součástí toho
procesu. Předstírat, že nic nevidí, by ji dostalo do bodu,
odkud už není návratu, přes horizont pokrytectví až do
černé díry solipsismu.

Proboha, vždyť by z ní mohla být druhá Caroline Cald-
wellová.

Ta se kdysi, na začátku toho, čemu se teď říká Kolaps,
málem stala součástí skupiny expertů, která měla zachrá-
nit lidstvo. Pár desítek vědců s tajným posláním a tajným
vládním výcvikem — a nejdůležitější úkol v rychle se bortí-
cím světě. Mnozí byli povoláni, ale málokdo vybrán. Cald-
wellová byla jednou z těch, kteří to dotáhli až do cílové ro-
vinky, než jim zabouchli dveře před nosem. Že by ji to po
těch letech pořád žralo? Že by zešílela právě z toho?

Je to už tak dávno, že Justineauová zapomněla na vět-
šinu podrobností. Tři roky po první vlně infekcí si vyspělé
země padající volným pádem chybně myslely, že už dopad-
ly na dno. Ve Spojeném království se zdálo, že se počet na-
kažených stabilizoval, a jednalo se o stovkách řešení. Ma-
ják se chystal najít lék, rekultivovat města a obnovit tak
vytoužený status quo.

V tom podivném falešném úsvitu se zadala výroba dvou mobilních laboratoří. Nevytvářeli je od nuly — na to nebylo dost času. Místo toho je rychle a elegantně spíchli ze dvou vozidel londýnského Přírodopisného muzea.

I když měli původně sloužit jako prostory pro putovní výstavy, staly se teď z Charlese Darwina a Rosalindy Franklinové — řečených Charlie a Rosie — obrovské pojízdné výzkumné stanice. Každá z nich byla dlouhá jako kamion s přívěsem a dvakrát tak široká. Obě vybavili nejmodernějšími biologickými a chemickými laboratořemi, spolu s lůžky pro šestičlennou výzkumnou posádku, čtyři vojáky a dva řidiče. Ministerstvo obrany jim také dopřálo několik vylepšení, například pásy místo kol, vnější obrnění, plní děla na obou koncích vozidla a plamenomety.

Velké zelené naděje, jak se jim tehdy říkalo, pak byly odhaleny s tou největší možnou slávou. Politici doufali, že z nich budou hrdinové nadcházející lidské renesance, a tak u nich pronášeli proslovy a o kapoty jim rozbíjeli lahve šampaňského. Nakonec je vypustili do světa se spoustou slz, modliteb, básní a provolání.

A Charlie a Rosie už se nikdy nevrátili.

Pak už se všechno začalo rychle rozpadat — období klidu bylo jen další tvář chaosu, způsobené tím, že se mocné síly na chvíli navzájem vyřadily z provozu. Nákaza se stále šířila a globální kapitalismus cupoval sám sebe na padrtě — jako dva obři z Dalšího obrazu *Podzimní kanibalismus*, kteří se pojídají navzájem. Sebelíp odborně navržené PR nakonec nedokázalo tvář v tvář Armagedonu obstát. Nákaza se převalila přes barikády a vzala si, po čem zatoužila.

Nikdy už ty pečlivě vybrané odborníky nikdo nespatriil. Zbyla jen druhá divize, náhradníci ze střídačky, bramboroví

medailisté. *Teď už nás může zachránit jen Caroline Caldwellová!* Tak to kurva Bůh s námi.

„Vy jste mě sem nepřivezli proto, abych byla objektivní,“ připomene Justineauová své nadřizené a je překvapená, že má hlas téměř vyrovnaný. „Přivezli jste mě sem, protože jste chtěli psychologické hodnocení na doplnění surových fyzikálních dat, která máte z výzkumu. Pokud jsem objektivní, jsem vám k ničemu. Myslela jsem, že jde právě o to, abych se zapojila do dětských myšlenkových procesů.“

Caldwellová odpoví neurčitým gestem a sevře rty. Každý den nosí rtěnku, i když je to nedostatkové zboží, a dělá to působivý dojem — světu čelí ideálním zevnějškem. Ve věku rzi je jako nerezová ocel.

„Zapojila?“ zopakuje Caldwellová. „Zapojení je v pořádku, Helen. Já mluvím o něčem víc.“ Pokývne směrem ke štu su papírů obklopenému Petriho miskami a krabičkami se vzorky na jedné z pracovních ploch. „Tamten vrchní list — to je rutinní záložní kopie vaší žádosti pro Maják. Chtěla jste, aby uvalili moratorium na fyzické testy na subjektech.“

Justineauová nemá žádnou jinou odpověď než tu, která je nabíledni. „Žádala jsem vás, abyste mě poslala domů,“ brání se. „Sedmkrát. Odmítla jste.“

„Jste tu, abyste odvedla práci. A ta tu stále je. Rozhodla jsem se, že smlouvu splnit musíte.“

„Pak ale dostanete všechno,“ povídá Justineauová. „Kdybych byla v Majáku, možná bych se mohla dívat jinam. Ale když mě donutíte zůstat tady, budete se muset smířit s drobnými nepříjemnostmi — jako třeba s tím, že mám svědomí.“

Caldwellová semkne rty do jedné tenoučké linky. Natáhne ruku, dotkne se rukojeti žiletky a přesune ji, aby ležela paralelně s hranou stolu. „Ne,“ odvětlí. „To opravdu nemusím. Já určuji, jaký je náš program a jakou v něm vy

hrajete roli. A vaše role je důležitá, proto jsem si také vyhradila čas na tento rozhovor. Děláte mi starosti, Helen. Zdá se, že jste se dopustila vysoce chybného úsudku, a pokud od něj neupustíte, zabarví všechna vaše pozorování našich subjektů. Budete úplně k ničemu.“

Chybný úsudek. Justineauová zvažuje, že podotkne něco o spolehlivosti úsudku samotné Caldwellové, ale výměna urážek jí k ničemu nebude. „To vám ještě nedošlo,“ řekne místo toho, „že reakce těch dětí spadají do obvyklého lidského spektra? A většinou se drží na vrcholku žebříčku.“

„Myslíte jejich poznávací procesy?“

„Ne, Caroline. Myslím všechno. Kognitivní procesy. Emoce. Asociace. Prostě všechno.“

Caldwellová pokrčí rameny. „Do ‚všeho‘ ale taky musíte zahrnout jejich vrozené reflexy. Pokud se někdo nedokáže ovládat, když ucítí lidské maso, tak netestujeme v tak úplně obvyklých parametrech, že?“

„Vy víte, jak to myslím.“

„Ano. A vy víte, že nemáte pravdu.“ Caldwellová nezvedla hlas, neukázala jedinou známku rozčilení, netrpělivosti nebo frustrace. Klidně by mohla být učitelka, která přemoudřelému žákovi dává příležitost, aby sám opravil svůj nelogický úsudek. „Naše subjekty nejsou lidé, jsou to hladovci. Vysoce funkční hladovci. To, že umí mluvit, nám možná umožňuje s nimi soucítit, ale také jsou kvůli tomu mnohem nebezpečnější než ty animální typy, které obvykle potkáváme. Už jen to, že je máme tady v ochranném pásu, je riziko — a právě proto jsme museli základnu zřídit tak daleko od Majáku. Ale informace, které snad získáme, to riziko ospravedlňují. Ospravedlňují všechno.“

Justineauová se zasměje drsným křečovitým smíchem, který se jí bolestivě vydere z hrdla. Musí to zaznít. Nedá

se to obejít. „Vy jste rozřezala dvě děti, Caroline. A udělala jste to bez anestetik.“

„Oni na anestetika nereagují. Jejich mozkové buňky mají tak malé lipidové frakce, že alveolární koncentrace nikdy nepřekročí akční práh. Už jenom tohle by vám mělo ukázat, že je ontologický status našich subjektů poněkud pochybný.“

„Vždyť vy pitváte děti!“ zopakuje Justineauová. „Bože můj, vy jste jak zlá čarodějnice z nějaké pohádky! Vidím, že jste se rozjela. Už jste jich rozřezala sedm, že? Než jsem přijela na základnu. Než jste si mě vyžádala. Nechala jste toho, protože už jste neobjevovala nic překvapivého. Nenašla jste nic, co byste už nevěděla. Ale teď to z nějakého důvodu ignorujete a začínáte znovu. Takže ano, obrátila jsem se na někoho dalšího, protože jsem doufala, že budou mít víc rozumu.“

Justineauová slyší svůj vlastní hlas a uvědomí si, že je příliš hlasitý a ostrý. Odmlčí se a čeká, až ji Caldwellová propustí. Bude to úleva. Bude po všem. Dotáhla to, kam až to šlo, prohrála a teď ji pošlou zpátky. Už to bude problém někoho jiného. Samozřejmě, že kdyby mohla, tak by děti zachránila, ale lidi před světem ochránit nemůžete. Nemají už kam jinam jít.

„Chtěla bych, abyste se na něco podívala,“ řekne Caldwellová.

Justineauová na to nemá odpověď. Se zvláštním pocitem vykojení se dívá, jak Caldwellová přechází na druhý konec laboratoře a nese skleněné akvárium, do kterého zasadila jednu ze svých tkáňových kultur. Je už starší a roste několik let. Akvárium je veliké asi půl na čtvrt metru a zevnitř je do posledního místečka vyplněné hustou masou jemných, temně šedých vláken. Jako cukrová vata

s příchutí moru, pomyslí si Justineauová. Nedá se ani určit, co byl původní substrát, úplně se ztratil v toxické pěně, která z něj vyrůstá.

„Tohle všechno je jeden organismus,“ popisuje Caldwellová s pýchou a dokonce jakýmsi zvráceným zalíbením. Zdvihne prst. „A my dokonce víme, jaký druh organismu to je. Konečně jsme na to přišli.“

„Myslela jsem, že je to dost jasné,“ odvětví Justineauová.

Pokud si Caldwellová jejího sarkasmu všimla, vypadá to, že se jí nijak nedotknul. „To jsme samozřejmě věděli, že je to houba,“ souhlasí. „Nejdřív se předpokládalo, že ten hladový patogen musí být virus nebo bakterie. To, jak prudce vypuknul a že měl různé přenašeče, tomu odpovídalo. Ale spousta důkazů podporovala fungální hypotézu. Kdyby Kolaps nepřišel tak rychle, izolace toho organismu by byla otázkou pár dní.“

Ale v dané situaci... jsme museli chvíli počkat. V chaosu těch prvních týdnů se ztratila spousta věcí. Všechno testování, které se provádělo na prvních obětech, se zastavilo v momentu, kdy oběti začaly útočit, přemohly doktory a vědce, kteří je zkoumali, a sežraly je. Rychlý nárůst nákazy se postaral o to, že se ten stejný scénář opakoval pořád dokola. A samozřejmě všichni muži i ženy, kteří by nám toho mohli nejvíc povědět, byli z povahy své práce infekcí nejvíce ohroženi.“

Caldwellová mluví suchým, vyrovnaným hlasem učitelky, ale výraz jí ztvdne, když se podívá na organismus, který je zároveň její Nemesis i ústředním bodem jejího každodenního života.

„Pokud patogen necháte růst v suchém, sterilním médiu,“ vysvětluje, „dřív nebo později odhalí svou pravou povahu. Ale jeho růstový cyklus je pomalý. Strašlivě pomalý. U hladovců to trvá několik let, než se myceliová vlákna

objeví na pokožce — vypadají pak jako tmavě šedé žíly nebo drobné skvrnky. V agaru je ten proces ještě pomalejší. Tento vzorek je starý už dvanáct let a pořád není vyzářlý. Pohlavní či klíčící struktury — výtrusnice nebo hymenia — se teprve vytvoří. Proto je možné nákazu přenášet jen pokousáním od hladovce nebo přímým vystavením jeho tělním tekutinám. Po dvou desetiletích patogen ještě pořád nevytvořil spory. Rozmnožuje se jenom nepohlavně v živném roztoku. V ideálním případě v lidské krvi.“

„Proč mi to ukazujete?“ dožaduje se Justineauová. „Já jsem o tom samozřejmě četla.“

„Ano, Helen,“ souhlasí Caldwellová. „Ale psala jsem to já. A pořád ještě píšu. Díky kulturám, které jsem získala ze silně rozložených hladovců — kulturám, jako je tato —, jsem dokázala určit, že je hladový patogen vlastně starý známý v novém kabátu. *Ophiocordyceps unilateralis*. Nejdřív jsme se s ním setkali jako s parazitem u mravenců. A kvůli svěmu chování se stal nechvalně proslulým. Dokumenty o přírodě rozebíraly každyčický nechutný detail.“

Caldwellová pak sama každyčický nechutný detail popíše, ale vlastně to vůbec není potřeba. Když poprvé identifikovala hladový patogen jako zmutovaný *Cordyceps*, měla z toho takovou radost, že se musela podělit. Přemluvila Maják, aby schválil výukový program pro celou posádku základny. Po dvaceti se hrnuli do kantýny, kde Caldwellová zahájila svou show tím, že jim pustila krátkou ukázkou z dokumentu Davida Attenborougha z doby někdy dvacet let před Kolapsem.

Attenborough svým krásně položeným hlasem, medem z anglické zahrádky, s nepatřičnou něhou vysvětloval, jak spory *Ophiocordycepsu* nečinně leží v podrostu vlhkých ekosystémů, jako jsou například jihoamerické deštné pra-

lesy. Pak se lepkavé spory nalepí na mravence hledající potravu. Přilepí se mravencům na spodní stranu hrudníku či zadečku. A potom z nich začnou vyrůstat myceliová vlákna, která prorostou mravencům do těla a zaútočí na jejich nervovou soustavu.

Houba pak nad mravencem převezme kontrolu.

Na obrazovce se objevují záběry mravenců, kteří se zmítají a marně se snaží rychlými, křečovitými pohyby nožek seškrábat spory z krunýře. Nepomáhá to. Spory se už zapustily a mravenčí nervovou soustavu začínají zaplavovat cizí chemikálie — profesionální padělkyně jejich vlastních neuropřenašečů.

Houba se posadí na místo řidiče, šlápne na plyn a mravence odveze pryč. Donutí ho vylézt na nejvyšší možné místo, na list patnáct metrů nad pralesní půdou, kde se mravenec kusadly zahryzne do hlavní cévy na spodní straně listu, aby odsud nemohl spadnout.

Houba se šíří celým mravenčím tělem a nakonec mu prorazí hlavou ven — falická výtrusnice umírající hmyz doslova rozerve. Vypustí tisíce spor a ty se z velké výšky rozlétnou na kilometry daleko. Což je samozřejmě cílem celého cvičení.

Tisíce druhů Cordycepsu — z nichž se každý specializuje na něco jiného — se spojilo s jedním druhem mravence.

Ale časem přišel Cordyceps, který byl mnohem méně vybíravý. Přeskočil hranice druhu, rodu, čeledě, řádu a třídy. Prodral se až na vrchol evolučního stromu, pokud si tedy na chvíli představíme, že je evoluce strom a má vrchol. Houba samozřejmě mohla dostat pomocnou ruku. Možná ji někdo z nějakého důvodu vypěstoval v laboratoři, stejně jako se pracovalo na genovém sestřihu nebo vstříkování RNA. To byly také velké skoky.